

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 709/2021
27.05.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Матковић Стефановић и Татјане Миљуш, чланова већа, у парници по тужби тужиоца АА из ..., Трг ... број ..., чији је пуномоћник Слободан Јовановић, адвокат у ..., против тужене Societe generale банка Србија АД Београд, сада ОТП Банка Србија АД Београд, Нови Београд, Булевар Зорана Ђинђића 50а/б, чији је пуномоћник Младен Аврамовић, адвокат у ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3259/2018 од 29.08.2019. године, у седници већа одржаној 27. маја 2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

Ревизија тужене се **УСВАЈА, ПРЕИНАЧАВАЈУ СЕ** пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 3259/2018 од 29.08.2019. године у делу првог става изреке и пресуда Трећег основног суда у Београду П1 69/17 од 21.03.2018. године у првом ставу изреке, тако што се одбија као неоснован тужбени захтев тужиоца АА из ... да се поништи као незаконито решење туженог Societe Generale банка Србија АД Београд, сада ОТП Банка Србија АД Београд, број .. од 28.06.2016. године којим је тужиоцу престао радни однос код туженог.

Образложење

Трећи основни суд у Београду је пресудом ЗП1 69/17 од 21.03.2018. године, у првом ставу изреке, усвојио тужбени захтев тужиоца АА из ... и поништио решење туженог Societe Generale банка Србија АД Београд број .. од 28.06.2016. године којим је тужиоцу престао радни однос код туженог, као незаконито, у другом ставу изреке прекинуо поступак по тужби тужиоца у делу у коме је тражио враћање на рад и трошкове поступка, као и поступак по компензационом приговору туженог до окончања истраге број Кти 37/16 који се води пред Вишим јавним тужилаштвом у Врању, и у трећем ставу изреке одбацио тужбу у делу у коме је тужилац тражио да се обавезе тужени да га распореди на послове који одговарају његовој стручној спреми.

Одлучујући о жалби тужиоца и о жалби тужене, Апелациони суд у Београду је пресудом Гж1 3259/2018 од 29.08.2019. године у првом ставу изреке потврдио пресуду Трећег основног суда у Београду П1 69/17 од 21.03.2018. године у првом и трећем ставу изреке, а жалбе тужиоца и тужене у том делу одбио као неосноване, док је

укинуо пресуду у ставу другом изреке и предмет у том делу вратио истом суду на поновни поступак.

Тужена је поднела благовремену ревизију којом побија правноснажну другостепену пресуду због битне повреде одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права.

У ревизији, тужена се означила са ОТП Банка Србија АД Београд услед промене пословног имена.

Врховни касаиони суд је испитао побијану пресуду по одредби члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр 72/2011 ... 18/2020) и одлучио да је ревизија тужене основана.

Побијана пресуда је донета без битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку. Битне повреде парничног поступка на које се ревидент позива, из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку нису релевантне за одлучивање о ревизији, јер нису законом предвиђен ревизијски разлог по одредби члана 407. Закона о парничном поступку.

Међутим, првостепена пресуда у првом ставу изреке, којим је одлучено о тужбеном захтеву за поништај решења туженог о престанку радног односа тужиоцу као и побијана другостепена пресуда у односном делу, донете су погрешном применом материјалног права.

Према чињеничном стању на коме је заснована побијана пресуда, утврђеном од стране првостепеног суда, тужилац је код тужене засновао радни однос уговором о раду од 01.10.2014. године почев од 19.08.2013. године, на неодређено време, на радном месту ... . Тужена је донела Одлуку о економско организационим променама ЕБ ../16 дана 07.06.2016. године, којом се врши реорганизација код тужене, тако што се укидају одређени организациони делови, а оснивају нови, укидају или увводе одређени послови – радна места, а на постојећим радним местима смањује или повећава број извршилаца, у складу са потребама процеса и организације рада. Том одлуком је укинута радно место ... у експозитури ... (Сектор за рад са становништвом) на ком је тужилац био једини извршилац. Одлуком о измени и допуни Правилника о систематизацији и организацији радних места тужене ЕП ../16 од 07.06.2016. године није предвиђено радно место ... у експозитури ... . Одредбом члана 52. став 5. тачка 1. Правилника о раду тужене од 29.08.2014. године је прописано да запосленом може да престане радни однос ако за то постоји оправдан разлог који се односи на потребе послодавца и то ако услед технолошких, економских и организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањења обима посла. Одлуком тужене број ЕБ ../16 од 15.06.2016. године је одређено да ће се применом критеријума резултати рада оценити сви запослени на пословима који су укинати и на којима је смањен број извршилаца, ради распореда на нова радна места, а запослени са најнижом оценом којима не буде могуће понудити распоред на друге послове, биће проглашени технолошким вишком. Наложено је ХР дирекцији да спроведе поступак оцењивања резултата рада за период од 01.01.2016. године до доношења ове одлуке, одређено да ће предност имати запослени који остварују боље резултате рада, у случају једнаке оцене примениће се допунски критеријум – дужина стажа осигурања на раду код тужене, када ће предност имати запослени са дужим стажом осигурања. Тужена ће

у складу са овом оценом извршити распоређивање запослених, а у случају одбијања распореда запосленом ће бити отказан уговор о раду, без исплате отпремнине. Утврђено је да не постоји обавеза доношења програма решавања вишка запослених. Тужена није оценила тужиоца, већ је решењем тужене број .. од 28.06.2016. године тужиоцу отказан уговор о раду и исплаћена му је отпремнина 28.06.2016. године. У образложењу решења, између осталог, наведено да тужена није могла да обезбеди тужиоцу други посао, јер није било непопуњених радних места која су му могла бити понуђена.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања су нижестепени судови закључили да је тужбени захтев за поништај решења тужене од 28.06.2016. године основан, јер је тужена прописала обавезу оцењивања свих запослених на радним местима која су укинута и на којима је смањен број извршилаца, из разлога њиховог распоређивања на друга радна места, с тим да ће запослени са најнижом оценом којима не буде могуће понудити распоред на друге послове бити проглашени технолошким вишком, а није спровео поступак оцењивања тужиоца у складу са том одлуком. Како тужена није поступила у складу са наведеном одлуком, односно није оценила тужиоца по критеријуму резултата рада, сматрају да је без значаја навод тужене да је једина сврха оцењивања - ради решавања вишка запослених уколико постоје слободна радна места на којима их је могуће распоредити, док у случају тужиоца радно место је укинута, на тим пословима је он био једини извршилац, а није постојало упражњено радно место на кога је тужиоца било могуће распоредити, ни на удаљености до 50 километара од места рада. Ово с тога, што судови сматрају да су само запослени који су оцењени најнижом оценом и којима није било могуће понудити распоред на друге послове према наведеној одлуци тужене могли бити проглашени технолошким вишком.

Основани су наводи ревизија о погрешној примени материјаног права од стране нижестепених судова због следећег.

Према одредби члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду запосленом може да престане радни однос ако за то постоји оправдан разлог који се односи на потребе послодавца, и то ако услед технолошких, економских или организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла или дође до смањења обима посла. У конкретном случају, према утврђеном чињеничном стању, тужена је утврдила да је услед економских и организационих промена код ње престала потреба за обављањем послова на радном месту ... и такво радно место није предвидела Правилником о систематизацији и организацији радних места. На том радном месту је тужилац био једини извршилац. Према томе, није постојала потреба за применом критеријума којима би се упоредио са другим запосленим и утврдило да је за радом тужиоца престала потреба, јер је био једини извршилац на пословима за чијим обављањем је престала потреба.

У овој парници није било оспоравано да код тужене није постојало упражњено радно место на које би било могуће распоредити тужиоца, ни на удаљености од 50 киломера. Не стоје разлози нижестепених судова да је у таквим околностима тужена била у обавези да вреднује резултате рада тужиоца ради распореда на нова радна места, у конкуренцији са другим запосленима, да би се прогласио за технолошки вишак. Ово баш стога што није било одговарајућег радног места за тужиоца у складу са одредбом члана 171. и 173. Закона о раду, у смислу да постоји одговарајуће радно

место на удаљености до 50 километара од места у коме тужилац ради, ради премештаја на одговарајући посао, због потреба процеса и организације рада, за које би био у конкуренцији са другим запосленима.

Према томе, решење тужене о отказу уговора о раду тужиоцу је законито, у складу је са одредбом цитираног члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду, Правилником тужене и одлукама које је донела у спровођењу економско организационих промена.

То су разлози због којих је основана ревизија тужене, те је ревизијски суд преиначио побијану првостепену пресуду и у односном делу другостепену пресуду, тако што је одбио тужбени захтев за поништај решења тужене о престанку радног односа тужиоцу, као неоснован.

Како је о преосталом делу тужбеног захтева прекинут поступак до окончања ревизијског поступка, у даљем току поступка биће одлучено о трошковима целог поступка, по одредби члана 163. став 4. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Бранко Станић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић